

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Energieffektivitet i industrien 4. og 6. april 2017

Har detaljeret energikortlægning og pinchanalyse værdi?

Lars Reinholdt, TI
Brian Elmegaard, DTU

Indhold

Energieffektivisering baseret på procesviden og -data

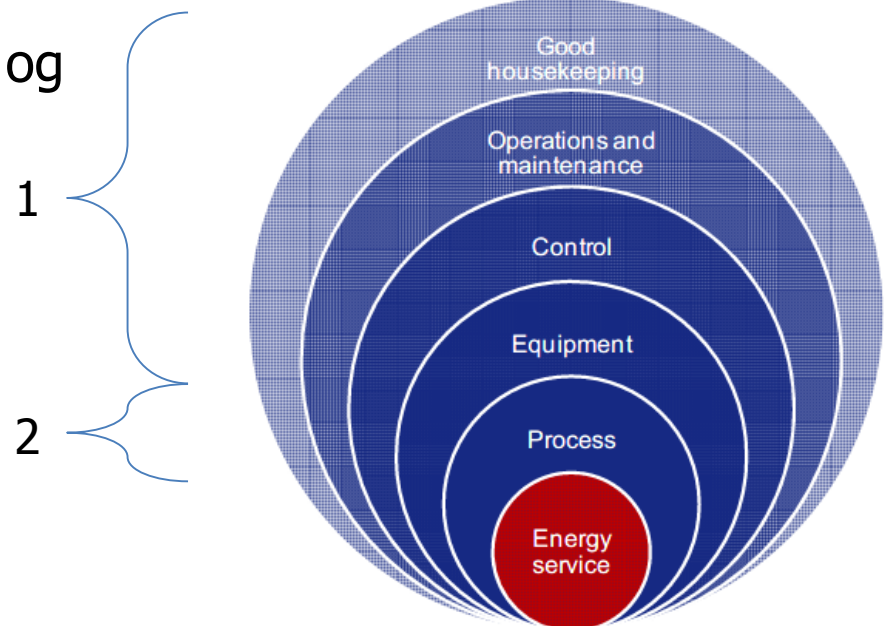
- Minimering af energiforbrug
- Hvor godt skal man kende energistrømmene?
- Bestemmelse af energistrømmene
- Hvordan skaffes data?
- Hvordan kan dataene bruges?
- Analysemetoder
  - Pinchanalyse, til hvad?, muligheder og begrænsninger

Minimering af energiforbrug

- Fire niveauer
  1. Optimering af nuværende produktionsanlæg/udstyr
  2. Optimering af nuværende produktionsprocesser
  3. Optimering ifm. ombygninger og udvidelser
  4. Optimering ved/gennem omlægning af produktionsprocesserne

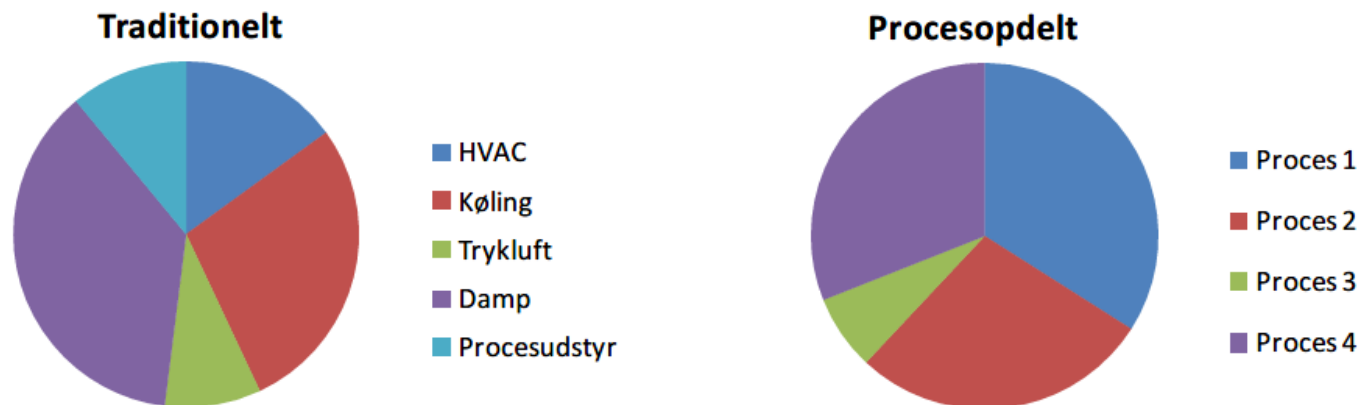
Postulat:

Man skal kende energistrømmene og baggrunden for dem

Hvor godt skal man kende energistrømmene?

- Målet er ikke eksakte tal, men potentialeidentifikation og at noget realiseres.
- Måling af procesparametre og energistrømme fører ikke energibesparelse. Uanset nøjagtighed!
- Det er først, når den opnåede viden anvendes og bringes i spil.
- Opgørelse af, hvor og i forbindelse med hvilken proces, energien bruges kan ofte føre til fokusering af indsatsen og større besparelser.

Figur 10. Energibalancer

Bestemmelse af energistrømmene

Stort datagrundlag kræves, men kan baseres på flere kilder

- indsigt og erfaring
dette skal dog ofte krydstjekkes, f.eks. "spørge mange"
- Estimer. F.eks. mærkeplader, men pas på: Måske er komponenten overdimensioneret og kører dellast.
- Beregning af energibalancer, f.eks. baseret på viden om processtrømmens parametre
- Måling

- Ved valg af målenøjagtighed skal formålet med den pågældende måling holdes for øje

- Man kan drukne i data!

Hvordan kan dataene bruges?

Case: Aarhus Slagtehus

Store mængder varmt vand ved hhv. 60°C og 90°C.

- 60°C anvendes til rengøring under og efter produktion samt til håndvask efter opblanding til 40°C
- 90°C anvendes til sterilisation af:
  - - Knive (25 knivsterilisatorer, termostatstyrede til min. 82°C)
  - - Save til opskæring af kroppe
  - - Afhuderkæde
  - - Tarmbakke m.v., alle styret til 1 sterilisationsskyl pr krop
  - - Manuel sterilisation af destruktionsvogne
  - - 3 spuleslanger til rengøring
  - - 1 tarmcentrifuge med tidsstyret skyl

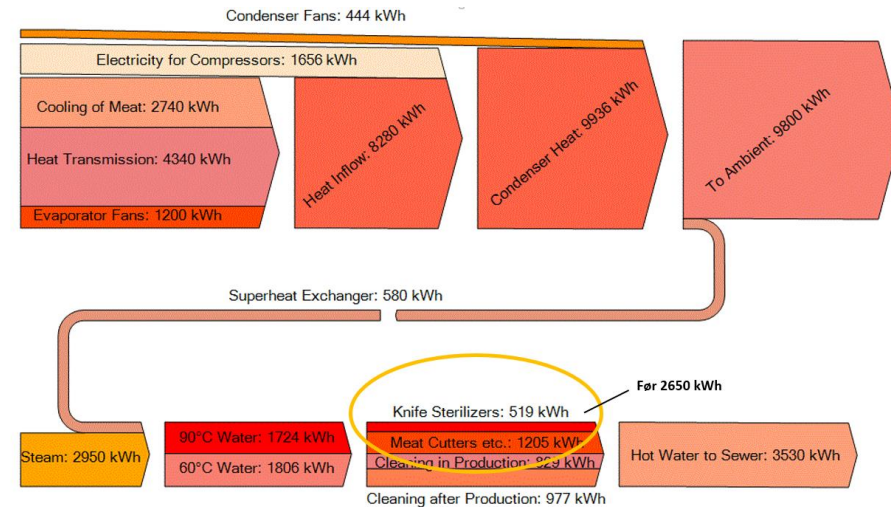
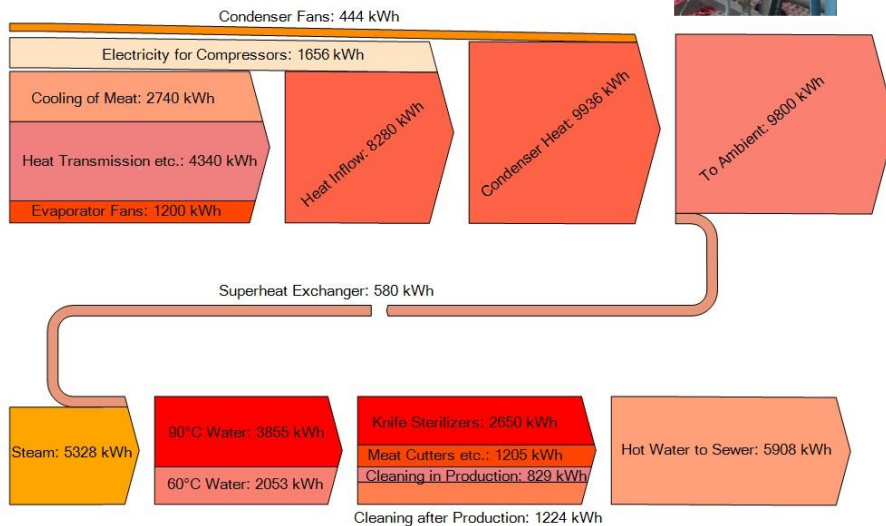
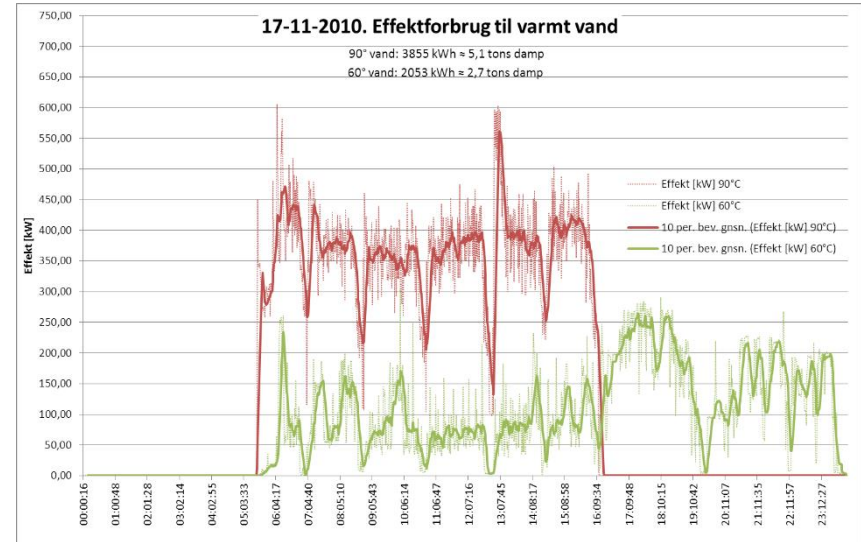

Case: Aarhus Slagtehus

TEKNOLOGISK
INSTITUT

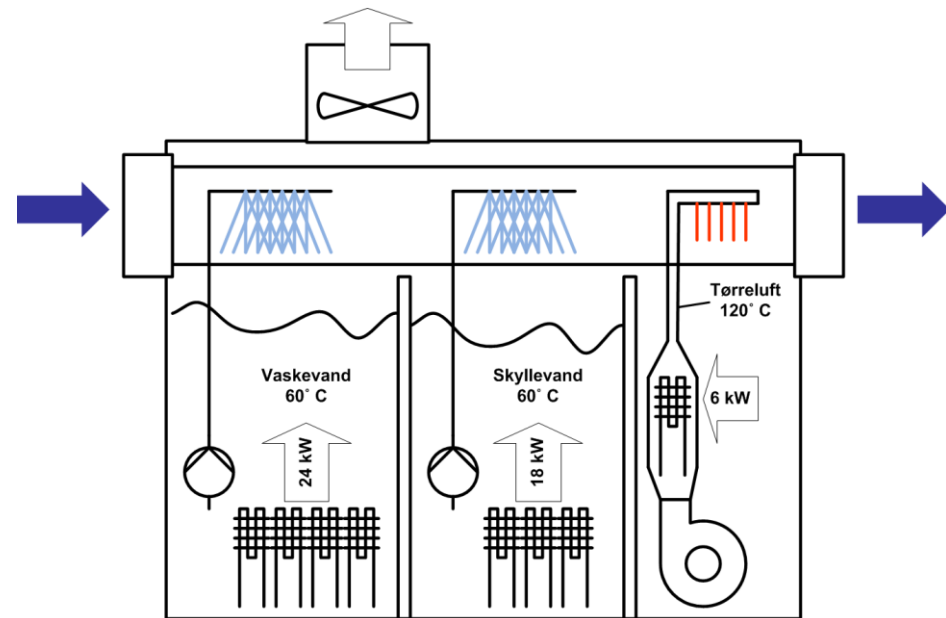
- Detaljeret kortlægning
- Kortlægning af processerne førte til ændring af knivsterilisatorerne
- Kunne det være gjort uden måling: Ja.

Hvordan kan dataene bruges?

Case: Industriel emnevaskemaskine

- KSN Gennemløbsvasker, tromletype

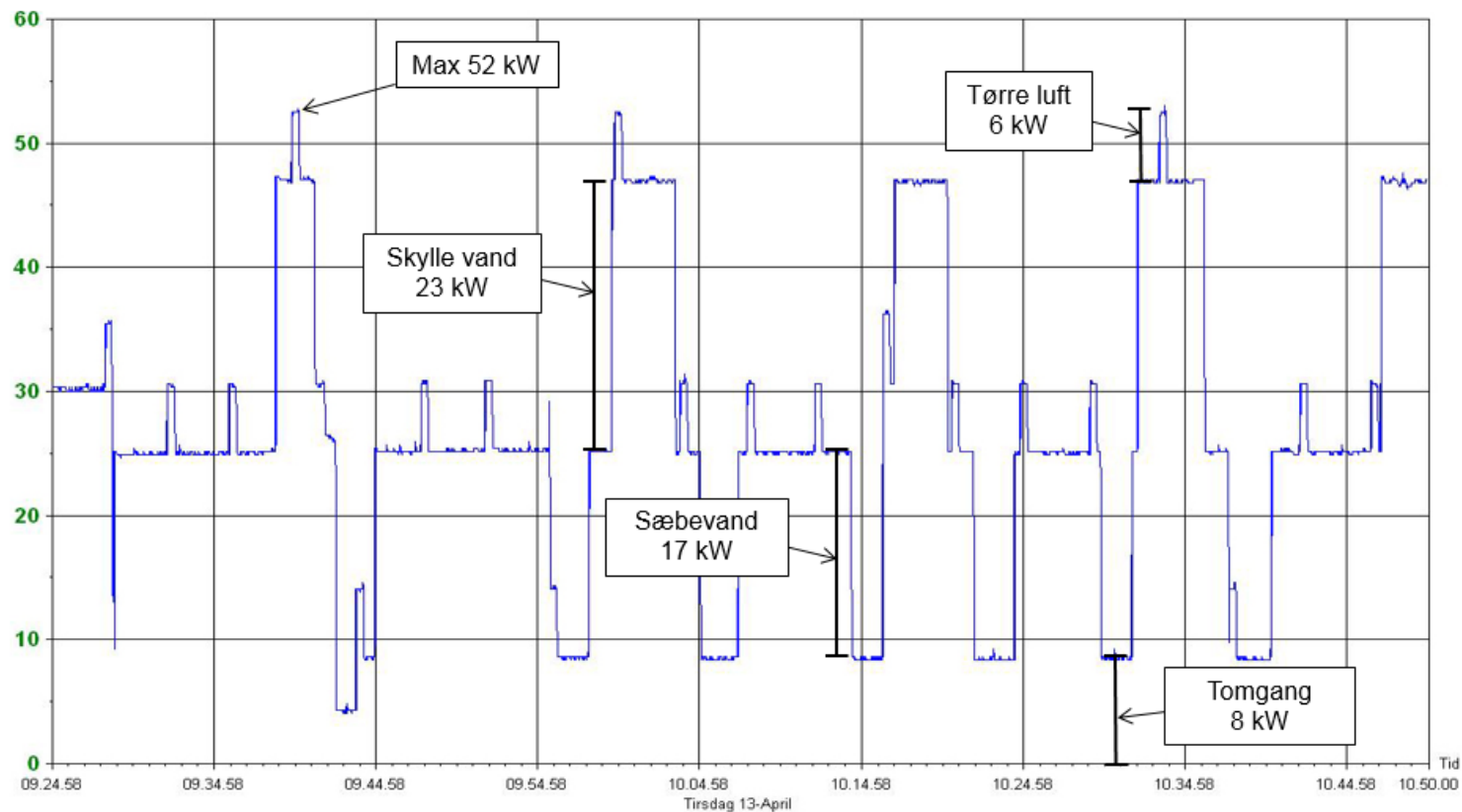

Hvordan kan dataene bruges?

Case: Industriel emnevaskemaskine

- Kortlægning af forbrug i delprocesser med én effekt-logger

- Kunne det være gjort uden måling: Nej

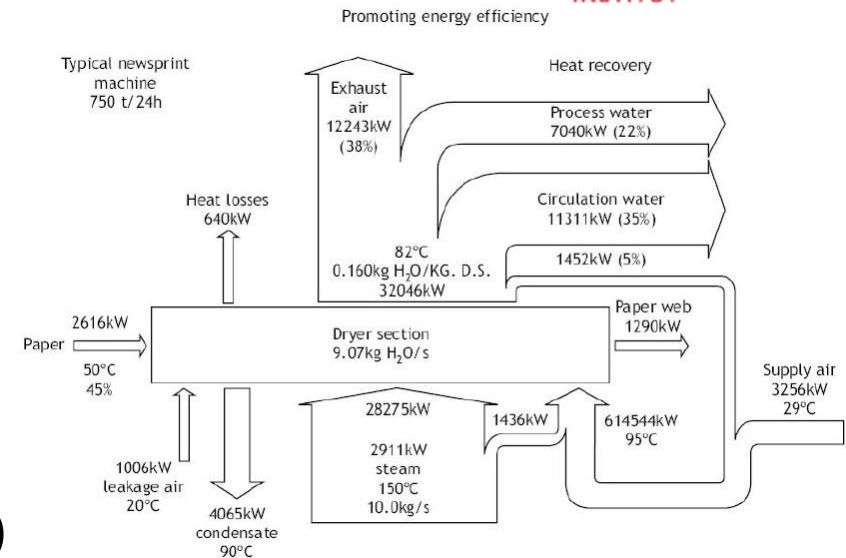
Hvordan kan dataene bruges?

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Analysemetoder

- Energibalancer
- Sankey diagram giver godt overblik
- KPIer (Key Performance Indicators)
Kan bruge af operatørerne i den daglige produktionsstyring
  - Specifikt energiforbrug, f.eks. kWh/kg_{produkt}
  - COP
  - Nøjagtighed ikke vigtig, derimod reproducerbarheden
- Optimering gennem procesanalyse
  - Varmegenvinding
  - Effektudjævning
  - Pinchanalyse

Pinchanalyse

- Systematisk metode til analyse af **procesintegration** af varme strømme, der skal køles og kolde strømme der skal opvarmes.

Muligheder

- Energieffektivisering gennem varmeveksling for minimering af behov for ekstern opvarmning og køling.
- Optimal integrationer (varmevekslernetværksdesign) ud fra økonomiske parametre
Sammenspil mellem investering og energibesparelse.
- Vurderingsgrundlag for, hvor god den nuværende proces er.
- Anvise de største og lavest hængende frugter
- Giver retningslinjer - praktiske løsninger behøver ikke være hvad pinch siger, man kan afvige fra metoden efter behag

Begrænsninger

- Giver kun et øjebliksbillede: Dynamiske forhold og samtidighed medtages ikke.
- Fysiske forhold (f.eks. afstand) indgår ikke.

Pinchanalyse

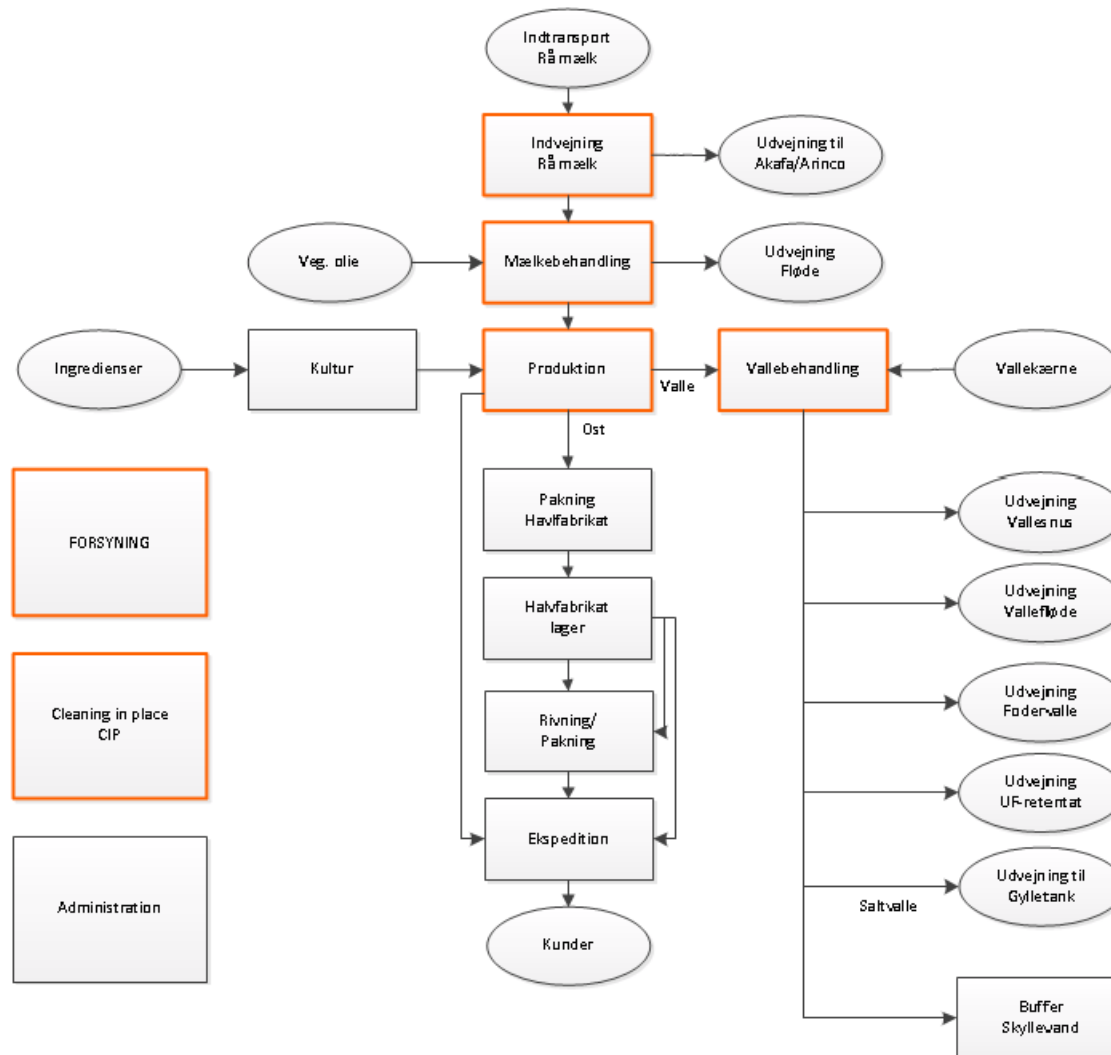
Metode

1. Opstille strømdata:
Medistrømmenes kapacitetsstrøm ($\text{kW}/^{\circ}\text{C}$) og temperaturskift
2. Opdele de varme hhv. kolde strømme i temperaturintervaller
3. Summere de varme hhv. kolde strømme indenfor temperaturintervaller
4. Optegne kompositkurver

1 og 2 gøres normalt alligevel ved proceskortlægning.

Pinchanalyse

Case: Osteproduktion

Pinchanalyse

Case: Osteproduktion

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Strømdata og temperaturintervaller

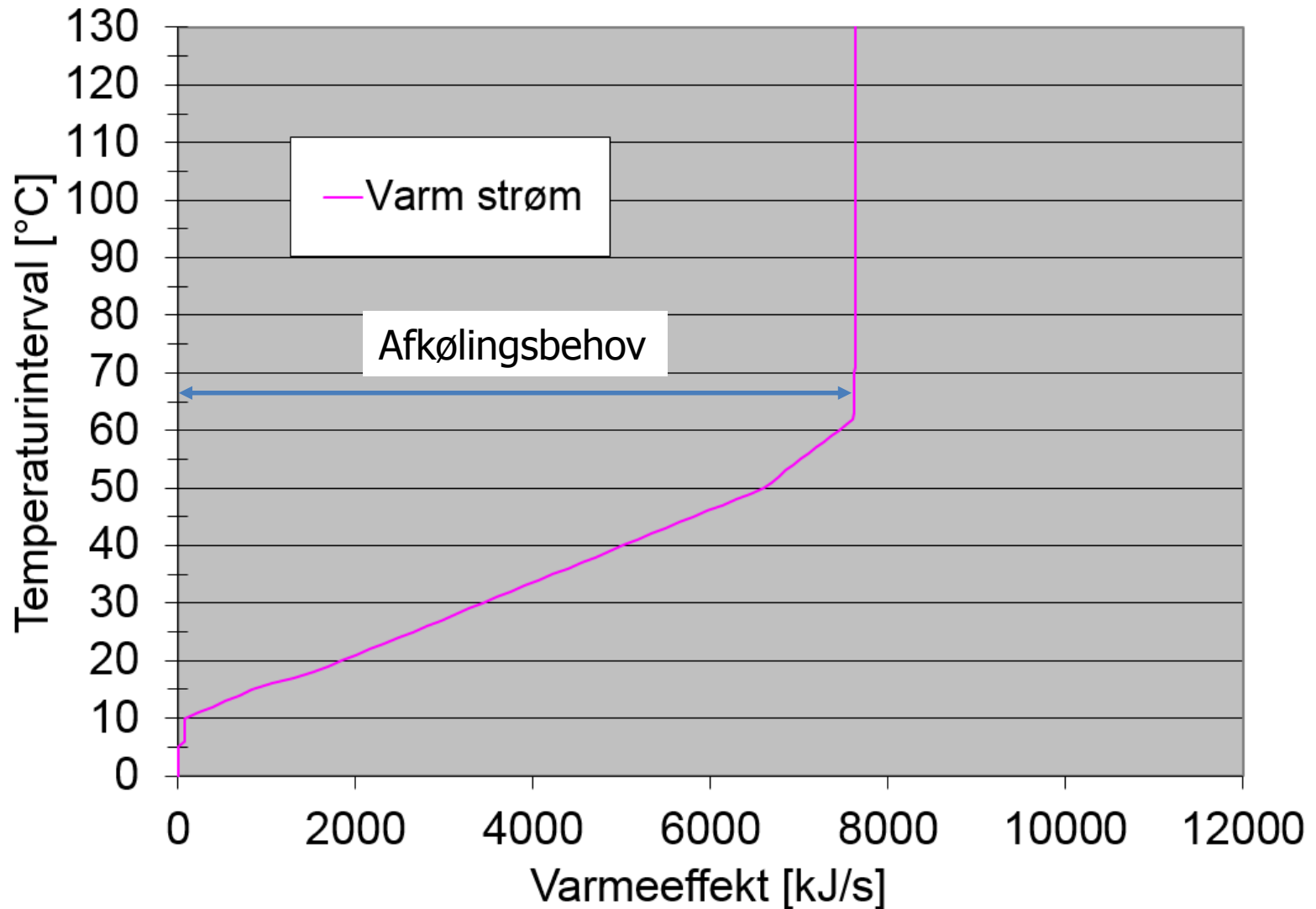
	A	B	C	D	E	F	G
1	Strøm	Tstart	Tend	mcp	Q	type	
2	Råmælk	5	65	72,96423135	4377,8539	kold	A
3	Fløde opvarmning	65	90	5,612633181	140,31583	kold	B
4	Flødetermisering	90	120	5,612633181	168,379	kold	Qk1
5	Fløde nedkøling	120	95	5,612633181	140,31583	varm	B
6	Fløde opvarmning	65	86	1,870877727	39,288432	kold	C
7	Pasterisering	86	93	1,870877727	13,096144	kold	Qk2
8	Fløde nedkøling	93	72	1,870877727	39,288432	varm	C
9	Afkøling	72	5	1,870877727	125,34881	varm	Qv1
10	Nedkøling reg	67,36842	5,789474	71,09335363	4377,8539	varm	A
11	Nedkøling	5,789474	5	71,09335363	56,126332	varm	Qv2
12	Ostemælk op	10	49	71,09335363	2772,6408	kold	D
13	Ostemælk op	49	74	71,09335363	1777,3338	kold	Qk3
14	Opstemælk ned	74	35	71,09335363	2772,6408	varm	D
15	Procesvand	10	67,55502	15,15177099	872,06054	kold	Qk4
16	Ostemasse	41	62	82,21104452	1726,4319	kold	Qk5
17	Ostemasse	62	15	82,21104452	3863,9191	varm	Qv3
18	Valle op	41	66	74,30892472	1857,7231	kold	E

Pinchanalyse

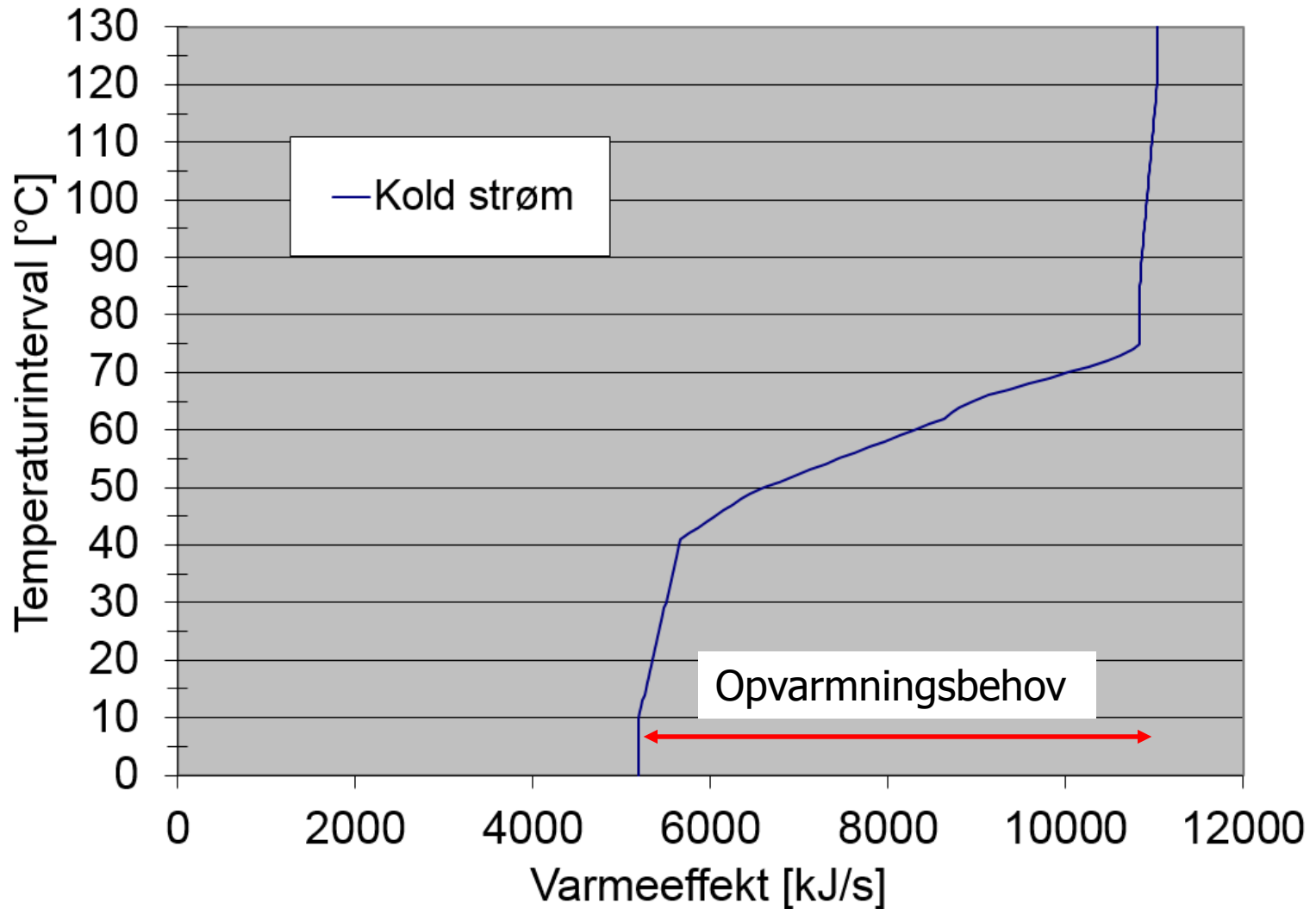
TEKNOLOGISK
INSTITUT

Case: Osteproduktion

Pinchanalyse

Case: Osteproduktion

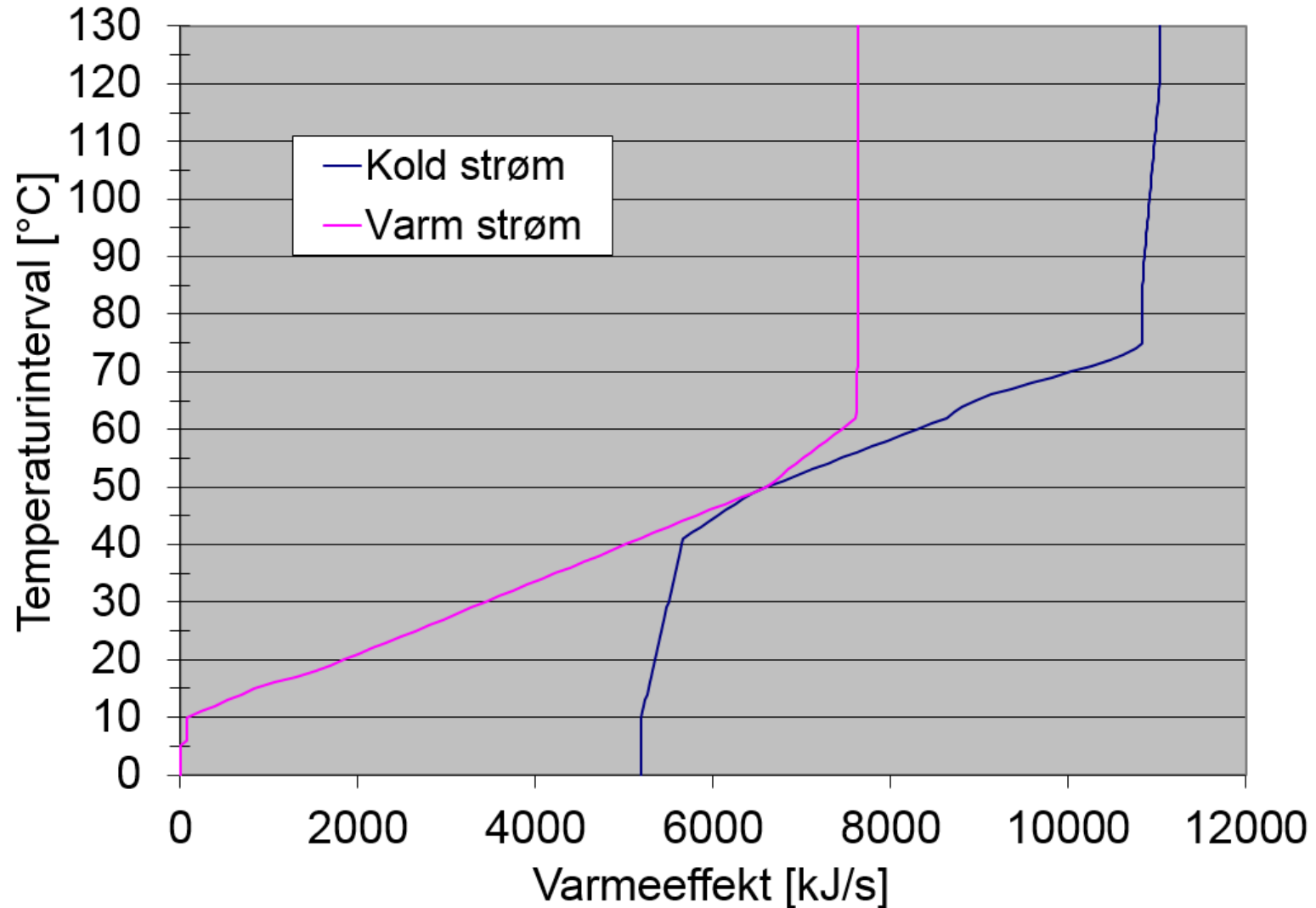

Pinchanalyse

TEKNOLOGISK
INSTITUT

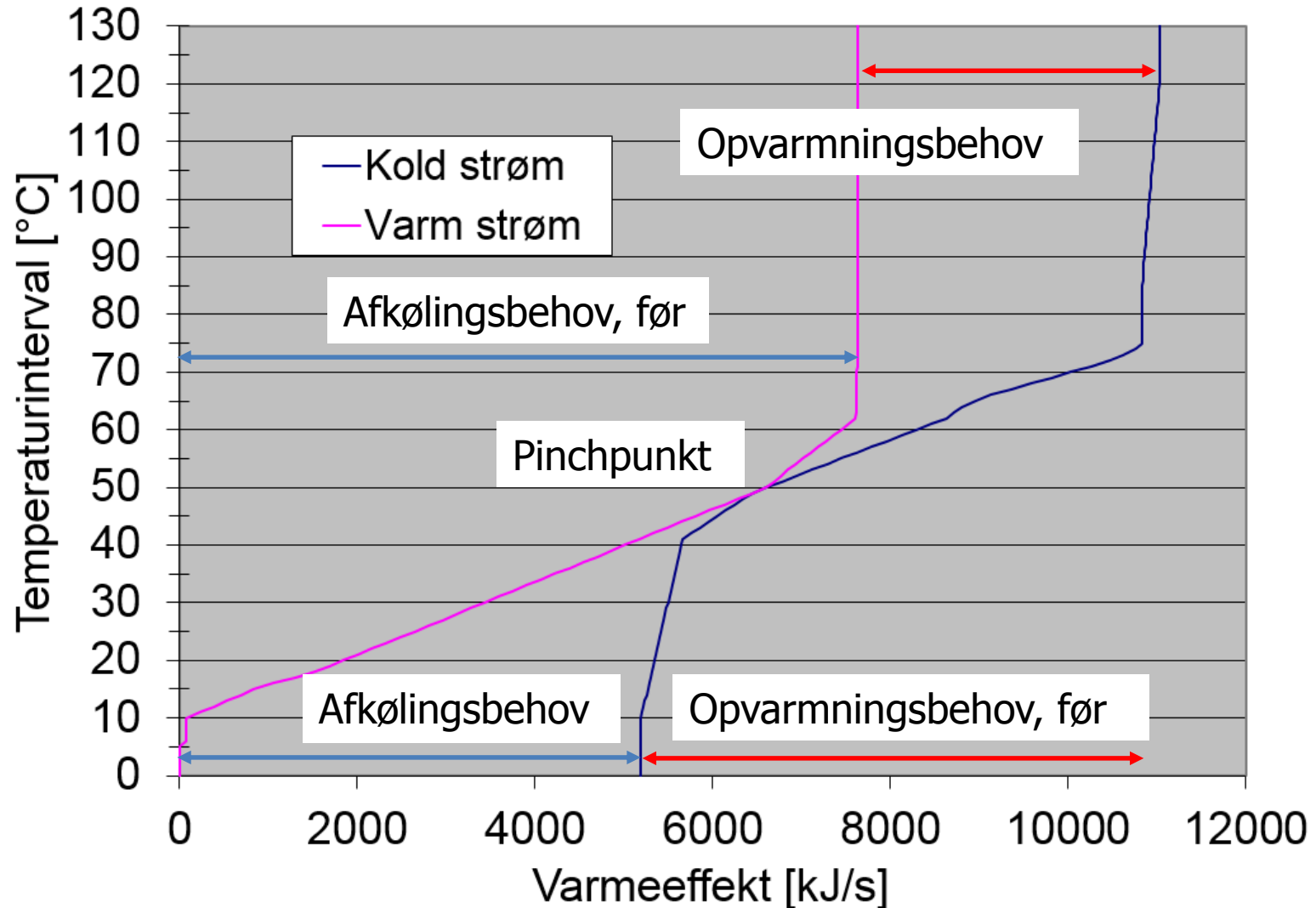
Case: Osteproduktion

Pinchanalyse

Case: Osteproduktion

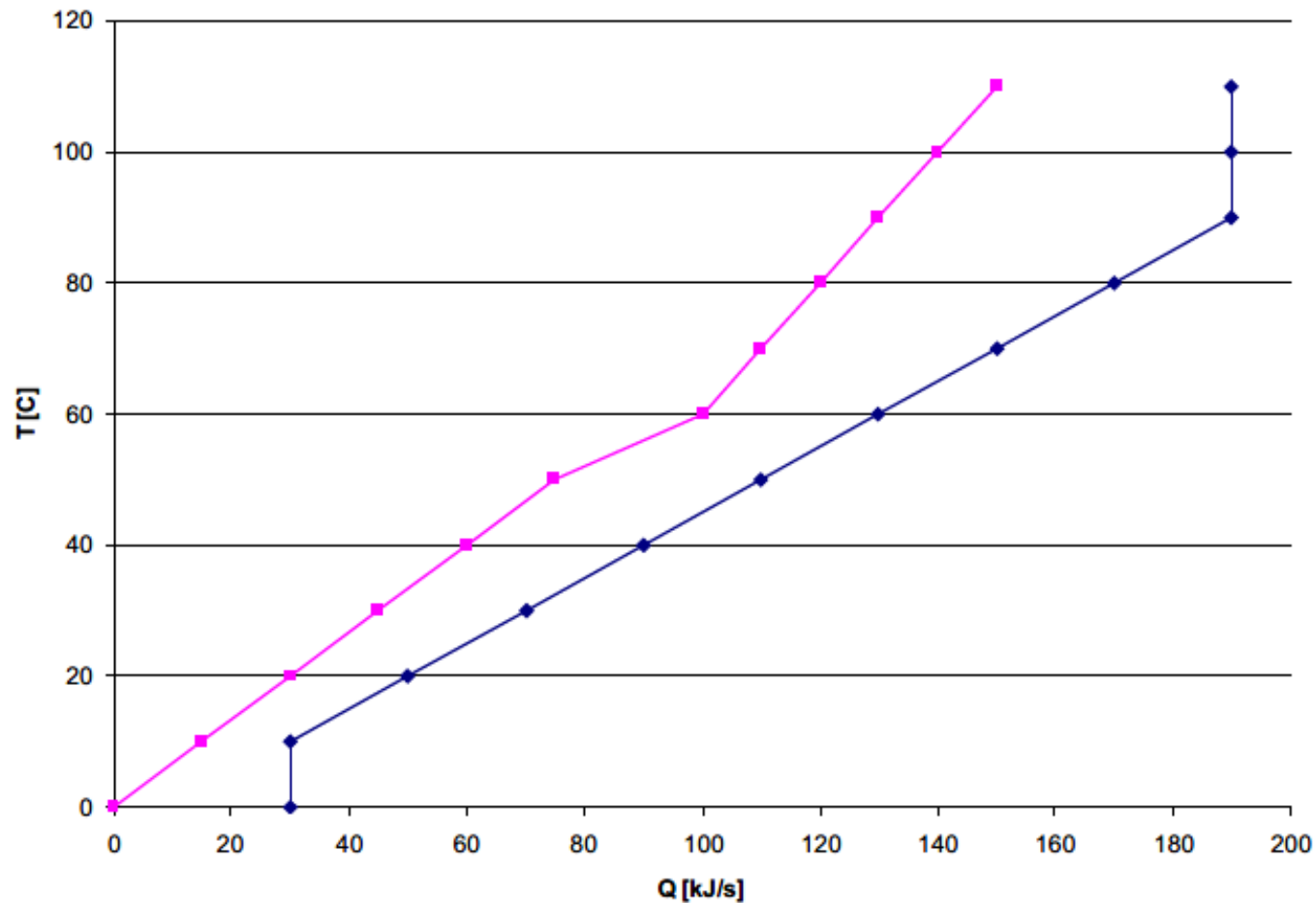
Pinchanalyse

TEKNOLOGISK
INSTITUT

Mindste tilladelige temperaturdifferens

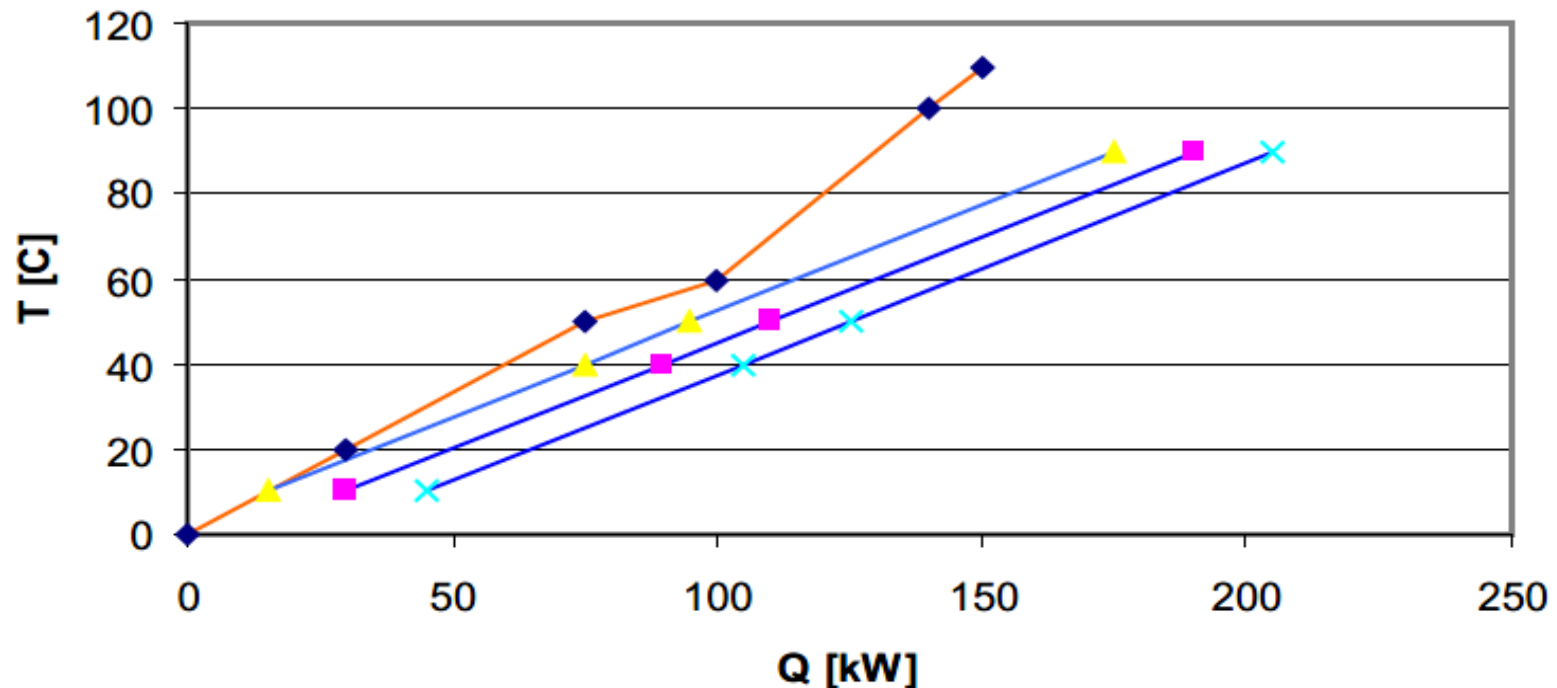
$$\Delta T_{\min} = 10^{\circ}\text{C}$$

Pinchanalyse

Mindste tilladelige temperaturdifferens

$\Delta T_{\min} = 0, 10 \text{ og } 22^\circ\text{C}$

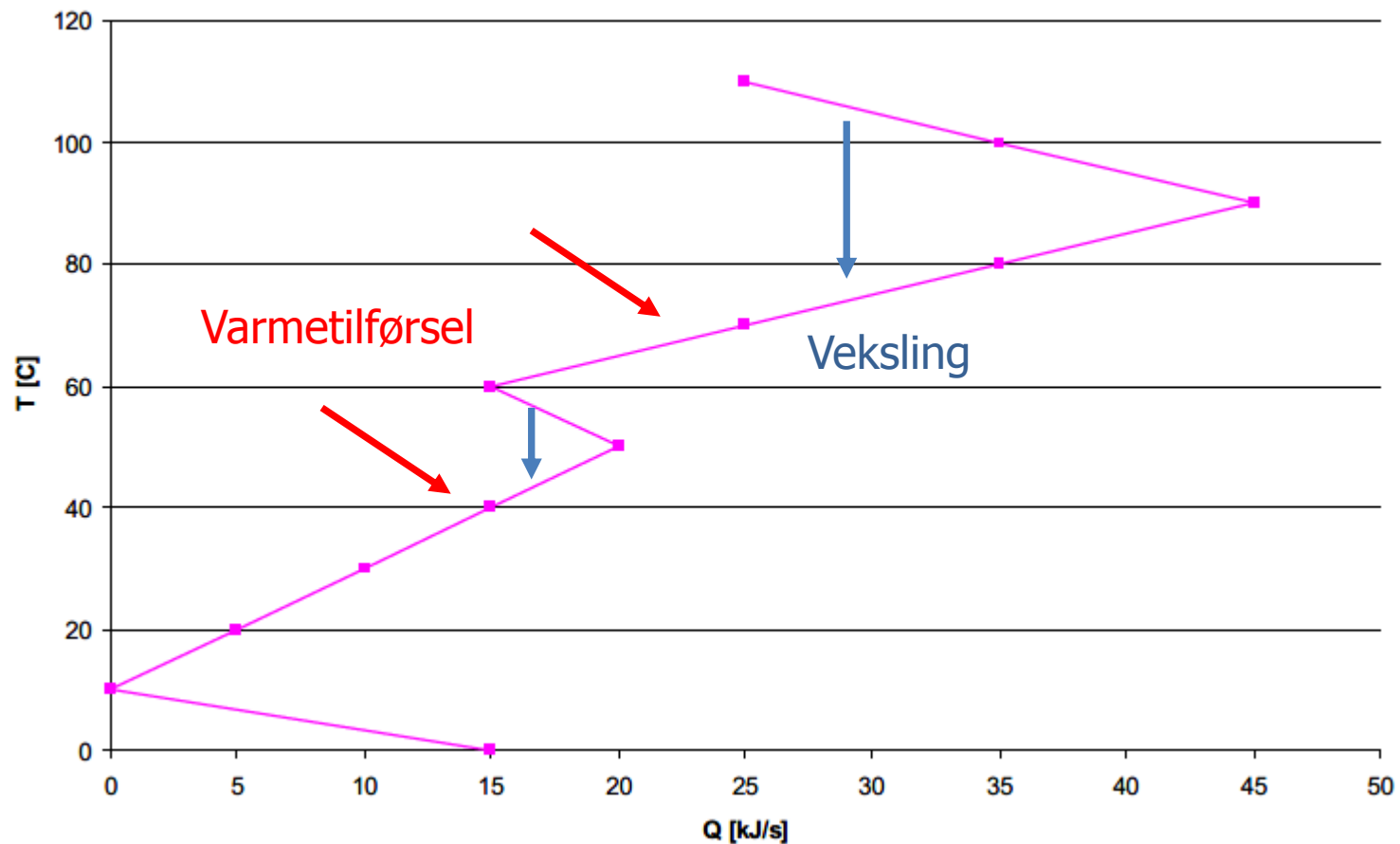
Eksternt varme/kølebehov:

- Ved $\Delta T_{\min} = 0^\circ\text{C}$: 25 / 15 kW
- Ved $\Delta T_{\min} = 10^\circ\text{C}$: 40 / 30 kW

Pinchanalyse

Stor komposititkurve

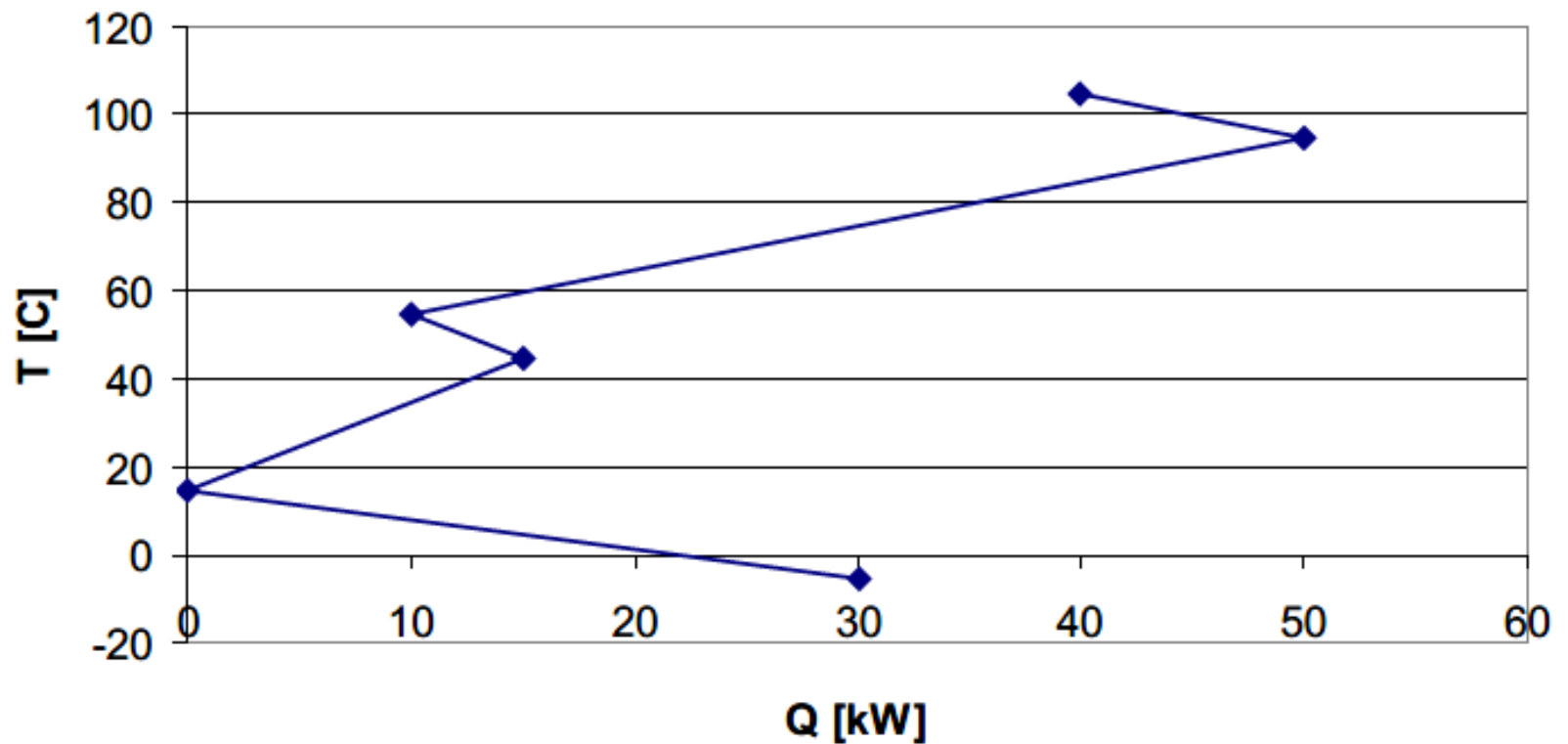
- $\Delta T_{\min} = 0^\circ\text{C}$

Pinchanalyse

Stor komposititkurve

- $\Delta T_{\min} = 10^{\circ}\text{C}$

Pinchanalyse

Opsummering

- Integration af flere processer
- Viser minimalt behov for ekstern opvarmning og afkøling (under de givne forudsætninger): Benchmark
- Deler optimeringsopgaven op i en varmedel og en køledel
- Giver optimalt varmevekslernetværk og identificere uheldige (eksisterende) varmevekslinger
- Giver mulighed for optimal integration af varmepumper

- Blot et øjebliksbillede
- Siger ikke noget om fysiske forhold

Kursus

Nyt kursus

“Energieffektivisering gennem data- og pinchanalyse”

Giver indføring i energieffektivisering ved brug af dataanalyse, gennem teori og praktiske øvelser med beregningsværktøjer, herunder praktisk anvendelse af pinchanalyse.

September 2017

Mange tak

Lars Reinholdt
Teknologisk Institut
ire@teknologisk.dk

Brian Elmegaard
DTU, MEK
be@mek.dtu.dk